

TBBM
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Sayı: 10430
Tarih: 30.12.2020

39370

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih DÖNMEZ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat SARISAC
Van Milletvekili

Seçim bölgem Van'da, Vangölü Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin (VEDAŞ) uygulamaları yurttaşlarımızı mağdur edegelmektedir. Tarafımıza bizzat iletilen şikayetlerin yanında; güvenlik güçleriyle birlikte mahallelere yapılan baskınlar, yurttaşların elektriğinin kesilmesi, sayaçların direklere çıkarılması, astronomik oranda cezaların kesilmesi vb. uygulamalar sonucunda VEDAŞ ekipleri ile yurttaşlar arasında yaşanan gerilim sıklıkla basına da yansımaktadır. Son olarak 29 Aralık 2020 tarihinde Van'ın Yalım Erez Mahallesi'nde yurttaşlar, VEDAŞ ekiplerine tepki göstererek sayaçların direklere çıkarılmasına engel olmuşlardır.

VEDAŞ'ın Van ve çevre illerde, herhangi bir somut olguya dayanmayan ve tamamen genelleşici yaklaşımı, "kayıp kaçağı önlemek" amacını aşarak yurttaşları toptan cezalandırma mekanizmasına dönüşmüştür. Çünkü basına da yansıdığı üzere; sadece kaçak elektrik kullananlar değil, aynı mahallede oturan herkes "potansiyel şüpheli" görülerek elektrik sayaçları direklere çıkarılmaktadır. Van'da yurttaşlar; elektrik sayaçlarının direklere taşınmasıyla faturalarının iki-üç katına çıktığını, çıkarılan borcun kısa mesajla gönderilmesinden dolayı ayrıntılı kullanımlarını göremediklerini ve sayaçların taşınması masrafları da abonelere alındığını belirtmektedirler. Dolayısıyla siyasi iktidarın da kayıtsız kalmasıyla elektrik şirketleri, her türlü kayıp elektrik ve onarım bedelini de halka fatura etmekten imtina etmemektedir.

Bölgemizde bu tür uygulamalar, şehirlerde görüntü kirliliği yarattığı gibi yurttaşlara açıkça hırsız muamelesi içermektedir. Elbette kaçak elektrik kullanılmasını önlemek amacıyla tedbirler alınabilir. Ama Türkiye'nin hiçbir yerinde başvurulmayan ilkel yöntemlerle insanları töhmet altında bırakmak, herkese "potansiyel suçlu" gözüyle bakmak insan onurunu zedeleyen yaklaşımlardır. Dolayısıyla Van ve çevre illerinde elektrik sayaçlarının direklere çıkarılmasıyla yurttaşların tükettikleri elektrik miktarını görme hakları ellerinden alındığı gibi söz konusu uygulamaya karşı çıkan kişiler de elektrik kesintisi ile cezalandırılabilir. VEDAŞ'ın yurttaşlara yönelik keyfi uygulama ve baskılarına karşı Hükümet'in harekete geçmesi, sosyal ve hukuk devleti olmanın bir gereği olarak elzemdir.

Bu bağlamda;

1 – Van’da elektrik sayaçlarının direklere çıkarılması uygulamasının hukuki dayanağı var mıdır? Söz konusu uygulama, Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?

2 – Elektrik sayaçlarının yurttaşların bireysel kontrol alanı dışına çıkarılmasını doğru buluyor musunuz?

3 – Van merkez ve ilçelerinde önerge tarihine kadar direklere taşınan elektrik sayacı sayısı kaçtır? İl, ilçe ve mahallerde elektrik sayaçlarının direklere çıkarılmasına hangi somut gerekçelerle ve nasıl bir prosedürle karar verilmektedir?

4 – Yurttaşların kamuoyuna yansıyan şikayetleri Bakanlığınıza ulaşmakta mıdır? VEDAŞ’ın yurttaşları mağdur etmemesi için aldığınız tedbirler nelerdir? VEDAŞ’ın uygulamalarına karşı nasıl bir denetim mekanizması işletilmektedir?

5 – Kayıp kaçığı önlemek bahanesiyle başvurulmuş uygulamaların akabinde çıkan yeni faturalara kayıp kaçak bedeli yansıtılmakta mıdır?

6 – Sayaçların değiştirilmesi, yeni kabloların çekilmesi vb. çalışmalar sırasında ortaya çıkan masraflar yurttaşların faturalara yansıtılmakta mıdır? Değilse kim tarafından karşılanmaktadır?

7 – VEDAŞ’ın uygulamalarına karşı demokratik tepkilerini ortaya koyan vatandaşların elektrik kesintisiyle cezalandırıldığı doğru mudur?

8 – Van merkez ve ilçelerinde önerge tarihinde elektriği kesilen ve aboneliği iptal edilen kişi sayısı kaçtır? İstatiksel verilerin Van merkez ve ilçelere göre dağılımı nedir?

9 – Van ve çevre illerde yurttaşların büyük bir tepki gösterdiği VEDAŞ’ın uygulamalarına ilişkin herhangi bir soruşturma başlatılması düşünülmekte midir?

10 – Türkiye genelinde kayıp kaçak elektrik verilerinin illere göre dağılımı nedir? Kayıp kaçak elektrik oranının en çok bulunduğu iller hangileridir? Söz konusu verilere göre Van ili kaçınıcı sırada yer almaktadır?